

*Resultaten aanvullende onderzoeken
&
Activiteitenplan t.b.v. ontheffingsaanvraag Wnb
Patrimoniumlaan 128 te Veenendaal*

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Colofon

Opdrachtgever	De Bunte Vastgoed Dhr. Ing. D.A. Verweij Postbus 8029 6710 EDE
Rapportage	J.C. Knotters & R.K. van Ast
Status rapportage	versie 1
Datum rapportage	24 augustus 2020
Rapportnummer	VBW c 2020-94-r
Aantal pagina's	19 (exclusief bijlagen)
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters (tenzij anders vermeld)
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	RESULTATEN AANVULLENDE ONDERZOEKEN & ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFINGSAANVRAAG WNB PATRIMONIUMLAAN 128, VEENENDAAL RAPPORT VBW C 2020-94 R - VELDBIOLOGISCHE WERKEN, EDE

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon	Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Adres	Galvanistraat 1, 6716 AE Ede
Mobiel:	06-20431422
Email:	info@veldbiologischewerken.eu
http:	www.veldbiologischewerken.eu
BTW-nummer:	NL001967512B09
KVK-nummer:	20168212

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Inhoud en status rapport	5
1.3 Informatiebronnen	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Beschrijving van het plangebied en het nader onderzoek vleermuis	6
2.1 Plangebied	6
2.2 Beschrijving onderzoeken en methoden	7
3. Resultaten aanvullend onderzoek Huismussen	9
4. Resultaten aanvullend onderzoek Gierzwaluw	10
4. Resultaten aanvullend onderzoek Vleermuizen	11
4.1 Resultaten Kraamverblijf	11
4.2 Resultaten Zomerverblijf	11
4.3 Resultaten Paar-/baltsverblijf	12
4.5 Resultaten Foerageergebied en Vliegroutes	12
4.6 Resultaten Winterverblijf	12
5. Voorgenomen activiteit en effectenbeoordeling	14
5.1 Voorgenomen activiteit	14
5.2 Planning werkzaamheden	14
5.3 Effectbeoordeling en mitigatie	14
6. Activiteitenplan sloop pand aan de Patrimoniumlaan 128 te Veenendaal	15
6.1 Inleiding	15
6.2 Aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaats	16
6.3 Ecologische werkprotocol	16
6.3.1 Voorbereidingsfase	16
6.3.2 Uitvoerfase	17
6.4 Wettelijke belang	18
6.5 Alternatieven afweging	18
6.6 Gunstige staat van instandhouding	18
7. Eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming	19
Externe bijlage ontheffingsaanvraag	
Quickscan wet natuurbescherming	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Op het perceel aan het Patrimoniumlaan 128 in Veenendaal, Gemeente Veenendaal, is een vrijstaand schoolgebouw aanwezig. Het voornemen is om het schoolgebouw te slopen en vervolgens nieuwbouw (woningen) te realiseren. Verder zullen bomen en ander aanwezig groen binnen het plangebied verwijderd worden. Bomen en opgaand groen buiten, maar grenzend aan het plangebied zal gespaard blijven.

Aan de hand van een Quicksan, uitgevoerd door Veldbiologische Werken op 26 februari 2020 (rapportage 27 februari 2020), zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd op het gebied van:

Huismussen,
Gierzwaluw,
Vleermuizen.

Tijdens de aanvullende onderzoeken naar Huismussen werd vastgesteld dat Huismussen in de wijde omgeving van het plangebied aanwezig zijn, maar geen functioneel gebruik maken van het plangebied. Nestgelegenheid voor Huismussen ontbreekt binnen het plangebied, omliggende begroeiing wordt niet gebruikt als schuil-, rust- of verblijfplaats. Binnen het plangebied wordt niet gefoerageerd. Evenmin wordt het plangebied door Huismussen gebruikt voor stofbaden (o.a. bij zandbak). Hiermee is aangetoond dat de geplande ingreep in het plangebied geen negatieve effecten zal hebben op omliggende populaties van Huismussen.

Tijdens de aanvullende onderzoeken naar Gierzwaluw werd vastgesteld dat deze soort in de omgeving van het plangebied aanwezig is. Daadwerkelijk gebruik van het plangebied als vaste nest of verblijfplaats werd niet vastgesteld. Evenmin werd Gierzwaluw aangetroffen bij naastliggende bebouwing. Hiermee is aangetoond dat de geplande ingreep in het plangebied geen negatieve effecten zal hebben op omliggende populaties van Gierzwaluw.

Tijdens deze aanvullende onderzoeken naar vleermuizen is geconstateerd dat Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) gebruik maakt van het pand in de vorm van zomerverblijf 5 (7) individuen, welke zijn waargenomen tijdens de onderzoeken. Aangezien Gewone dwergvleermuis beschermd is volgens de Habitatrichtlijnen van de Wet natuurbescherming is Ontheffing nodig ten aanzien van de vernietiging van bestaande vaste rust- en verblijfplaatsen.

Doel van dit Activiteitenplan is de onderbouwing van gemaakte stappen richting dit ontheffingstraject. Verder: de uiteenzetting van compensatie- en mitigatiemaatregelen en ecologisch protocol voor de Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

Foto 1 en 2: Schoolgebouw aan het Patrimonium 128 te Veenendaal

1.2 Inhoud en status rapport

In dit rapport zijn de wettelijke vereiste maatregelen beschreven ter behoud van de aanwezige beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis. Dit Activiteitenplan dient ter onderbouwing van de gunstige staat van instandhouding. Op basis hiervan kan een ontheffing voor de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

1.3 Informatiebronnen

De volgende informatiebronnen zijn gebruikt bij de aanvullende onderzoeken en het opstellen van dit activiteitenplan:

- Bij12, 2017. Kennisdocument Huismus
- Bij12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw
- Vleermuisprotocol 2017
- Bij12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken is een beschrijving te vinden van het plangebied, een effectenbeoordeling en mitigatie opgenomen naar aanleiding van het nader onderzoek. In hoofdstuk 6 is het activiteitenplan uiteengezet, bestaande uit een beschrijving van de exacte maatregelen, alternatievenafweging en periodes van uitvoering. In hoofdstuk 7 is tenslotte het eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen.

2 Beschrijving van het plangebied en het nader onderzoek

2.1 Plangebied

Binnen het plangebied is een schoolgebouw aanwezig (één verdieping met pannendak) met schoolplein en beplanting van enkele bomen en laag struweel. Aan de noordzijde sluit het plangebied aan op woningen met achtertuinen. Aan de oostzijde evenzo. Aan de westzijde bevinden zich ook rijtjeswoningen, waarvan het plangebied gescheiden is door een tussenliggende straat. Aan de zuidzijde sluit het plangebied aan op stadspark met enkele grote parkbomen. Het plangebied is hiervan gescheiden door de Patrimoniumlaan en een parkeerterrein. De Patrimoniumlaan aan de zuidzijde van het plangebied loopt verder oostwaarts en is aan beide zijde van de straat beplant met grote laanbomen.

Afbeelding 1: Ecotopenkaart plangebied zoals weergegeven in Quickscan.

Het schoolgebouw is tijdens de quickscan geschikt geacht als mogelijke verblijfplaats voor gebouwbewonende diersoorten als Huismus, Gierzwaluw en Vleermuizen. Rondom het pand is opgaande begroeiing aanwezig dat dienst kan doen als schuilplaats, nestgelegenheid en foerageergebied voor Huismussen en foerageergebied voor Vleermuizen. Met name de laanbomen langs de Patrimoniumlaan kunnen gebruikt worden als vliegroute door Vleermuizen, maar deze zijn geen onderdeel van de ontheffingsaanvraag, aangezien deze laanbomen buiten de geplande ingreep vallen en ongewijzigd in tact zullen blijven.

2.2 Beschrijving aanvullende onderzoeken en methoden

De aanvullende onderzoeken naar Huismussen, Gierzwaluw en Vleermuizen zijn uitgevoerd door Veldbiologische Werken.

Huismusonderzoek

Het aanvullend onderzoek naar de Huismussen is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus, versie 1.0, juli 2017 uitgegeven door BIJ12. Bij het onderzoek naar Huismus dient habitat, verblijfplaatsen, functionele leefomgeving, stofbaden, nesten en winterverblijven in kaart te worden gebracht. Samen met het Kennisdocument Huismus van BIJ12 en de Soorteninventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus is het voorgeschreven aantal veldbezoeken ingepland.

De planlocatie is 4 keer bezocht door ecooloog J.C. Knotters van Veldbiologische Werken en M. Romp, (veldwerker ecologie) van Veldbiologische Werken. De planlocatie alsmede een omgeving van 1 km is tijdens de bezoeken onderzocht op geschikt habitat en nestindicerend gedrag.

De onderzoeken vonden plaats op vrijdag 6 april 2020, 24 april 2020, 2 juni 2020 en 19 juni 2020.

datum	tijdsbestek	duur	zonsopgang	zonsondergang	temperatuur °C aanvang/einde	weer	neerslag	aantal onderzoekers
6-4-2020	9.30-11.45	2.15 uur	7.03	20.23	18,2 / 19,3	half bewolkt/2 bft	geen	2
24-4-2020	8.30-11.30	2.30 uur	6.24	20.54	11,2 / 16,3	bewolkt/0 bft	geen	1
2-6-2020	14.00-16.30	2.30 uur	5.25	21.52	19,2 / 22,1	half bewolkt/1 bft	geen	1
19-6-2020	14.00-16.30	2.30 uur	5.20	22.03	22,4 / 22	licht bewolkt/1 bft	geen	1

Tabel 1: Bezoekmomenten aanvullend onderzoek Huismussen.

Gierzwaluwonderzoek

Het aanvullend onderzoek naar de Huismussen is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus, versie 1.0, juli 2017 uitgegeven door BIJ12. Dit document geldt als standaardwerk voor het uitvoeren van onderzoek naar Gierzwaluw en het onderzoek is als zodanig door Veldbiologische Werken uitgevoerd. Bij het onderzoek naar Gierzwaluw dient de populatiegrootte, het effect van de ingreep op aantallen, de duur van verstoring, verspreiding, omvang en kwaliteit van het leefgebied in kaart te worden gebracht. De aanvullende onderzoeken naar Gierzwaluw bestonden uit drie bezoeken van de planlocatie en hebben plaatsgevonden in de meest optimale periode van 1 juni t/m 15 juli, waarbij ten minste éénmaal maal een cirkel van 1 km om de planlocatie is geïnventariseerd op de aanwezige populaties van Gierzwaluw. Onderzoeken vonden plaats in de avonden tussen 21.00 – 22.30 uur omdat op dit tijdstip het invliegen naar de rust of nestlocatie goed zichtbaar is. De aanvullende onderzoeken naar Gierzwaluw zijn uitgevoerd door M. Romp, Veldwerker Ecologie binnen Veldbiologische Werken. Tevens is bij aanvang van de vleermuisonderzoeken op 29 juni 2020 en 6 juli 2020 gelet op activiteit van Gierzwaluw in en om het plangebied.

Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar geschikte verblijfplaatsen, kwaliteit van de leefomgeving zoals foerageermogelijkheden, nesten, nestindicerend gedrag. En is gekeken naar populatieomvang, aantallen en verspreiding.

De aanvullende onderzoeken voor Gierzwaluw vonden plaats op 2 juni 2020, 19 juni 2020 en 13 juli 2020. Van deze bezoeken zijn routetracks opgenomen met een mobiele telefoon en er zijn foto's gemaakt van relevante waarnemingen.

datum	tijdsbestek	duur	zonsopgang	zonsondergang	temperatuur °C aanvang/einde	weer	neerslag	aantal onderzoekers
2-6-2020	20.30-22.30	2.30 uur	5.25	21.52	20,1 / 17,4	half bewolkt/1 bft	geen	2
19-6-2020	20.30-22.45	2.45 uur	5.20	22.03	22 / 22	licht bewolkt/1 bft	geen	2
13-7-2020	20.30-22.45	2.45 uur	5.36	21.55	21,3 / 19	half bewolkt/1 bft	geen	2

Tabel 2: Bezoekmomenten aanvullend onderzoek Gierzwaluw.

Vleermuisonderzoek

Het aanvullend onderzoek naar Vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Het Vleermuisprotocol is ontwikkeld door Het Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging (NGB, 2017). Het Protocol vormt een kwaliteitsstandaard wat jaarlijks geëvalueerd wordt.

De planlocatie is inmiddels 5 keer bezocht (de twee onderzoeken naar paar-/balts met aansluitend winterzwermonderzoek nog uit te voeren) door medewerkers van Veldbiologische Werken. Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van en functioneel gebruik door Vleermuizen. Tijdens de onderzoeken is gelet op het functioneel gebruik (vlieg- en foerageerroutes, kraam-, zomer-, paar-/balts- en winterverblijf) van het pand door gebouwbewonende Vleermuizen. Tevens is gekeken naar vliegroutes (oriëntatiepunten) en foerageergedrag van Vleermuizen binnen en nabij het plangebied. In de aanwezige bomen zijn geen holtes, kieren of spleten aanwezig die kunnen duiden op verblijfplaatsen van boombewonende Vleermuizen.

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker en batdetector, type Petterson 240x, Petterson Ultrasonic Microphone M500 en Batlogger C. Geluidswaarnemingen zijn opgenomen. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND. 9

Foto 3, 4, 5, 6 en 7: Gebruikte onderzoeksapparatuur aanvullend vleermuisonderzoek Veldbiologische Werken

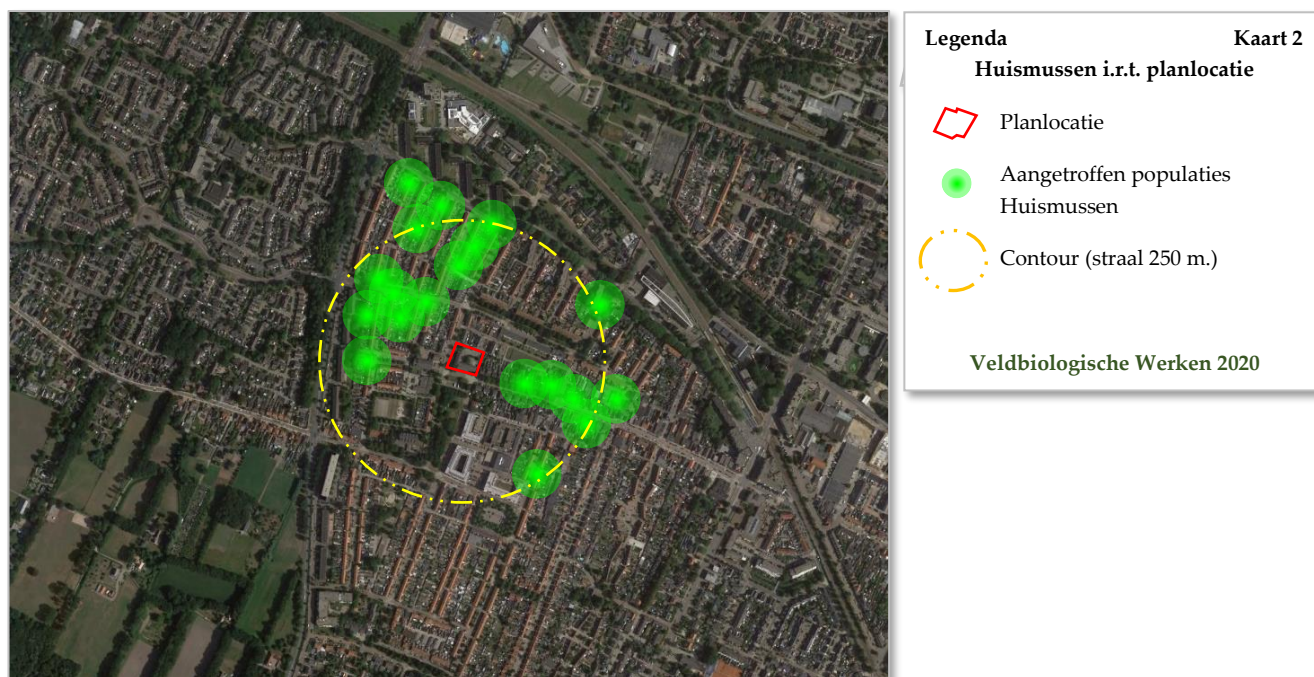
datum	tijdsbestek	duur	zonsopgang	zonsondergang	temperatuur °C aanvang/einde	weer	neerslag	aantal onderzoekers
2-5-2020	20.00-23.15	3.15 uur	6.08	21.07	14,1 / 13,1	bewolkt/1-2 bft	geen	2
3-5-2020	3.45-6.30	2.45 uur	6.06	21.09	11,2 / 11,5	half bewolkt/1 bft	geen	3
29-5-2020	21.00-24.15	3.15 uur	5.28	21.47	17,3 / 16,8	onbewolkt/0 bft	geen	3
29-6-2020	21.15-00.15	3.00 uur	5.23	22.04	19 / 18,2	bewolkt/3 bft	lichte regen	2
6-7-2020	21.00-00.30	3.30 uur	5.29	22.00	18,1 / 16	half bewolkt/0 bft	geen	2
28-8-2020			6.25	21.03				2
17-9-2020			7.04	20.10				2
	= nog in te plannen paar-/baltonderzoek en aanvullend zwermplaats winterverblijf							

Tabel 3: Bezoekmomenten aanvullend onderzoek Vleermuizen.

3. Resultaten aanvullend onderzoek Huismussen

Tijdens de aanvullende onderzoeken naar Huismussen werd vastgesteld dat Huismussen in de wijde omgeving van het plangebied veelvuldig aanwezig zijn, maar geen functioneel gebruik maken van het plangebied. Bij de onderzoeksrondes werd vastgesteld dat Huismussen in de naastliggende woonwijk voornamelijk gebruik maken van rijtjeswoningen met dakbedekking van rode dakpannen. Alhier werden roepende mannetjes waargenomen en werd nestindicerend gedrag vastgesteld. Bij beide onderzoeksrondes in juni werden tevens jonge Huismussen bij deze rijtjeswoningen waargenomen (gehoord en gezien). Nestgedrag van Huismussen is niet waargenomen binnen het plangebied. In dakgoot en op dak van het te slopen schoolgebouw werden geen Huismussen waargenomen. De meer dichtere beplanting (bomen en struiken) binnen het plangebied wordt niet gebruikt door Huismussen. Ook omliggende begroeiing wordt niet gebruikt als schuil-, rust- of verblijfplaats. Binnen het plangebied wordt niet gefoerageerd. Evenmin wordt het plangebied door Huismussen gebruikt voor stofbaden (o.a. op schoolplein en bij zandbak).

Hiermee is aangetoond dat de geplande ingreep in het plangebied geen negatieve effecten zal hebben op omliggende populaties van Huismussen. Een ontheffing Wet natuurbescherming t.a.v. Huismussen is niet aan de orde.

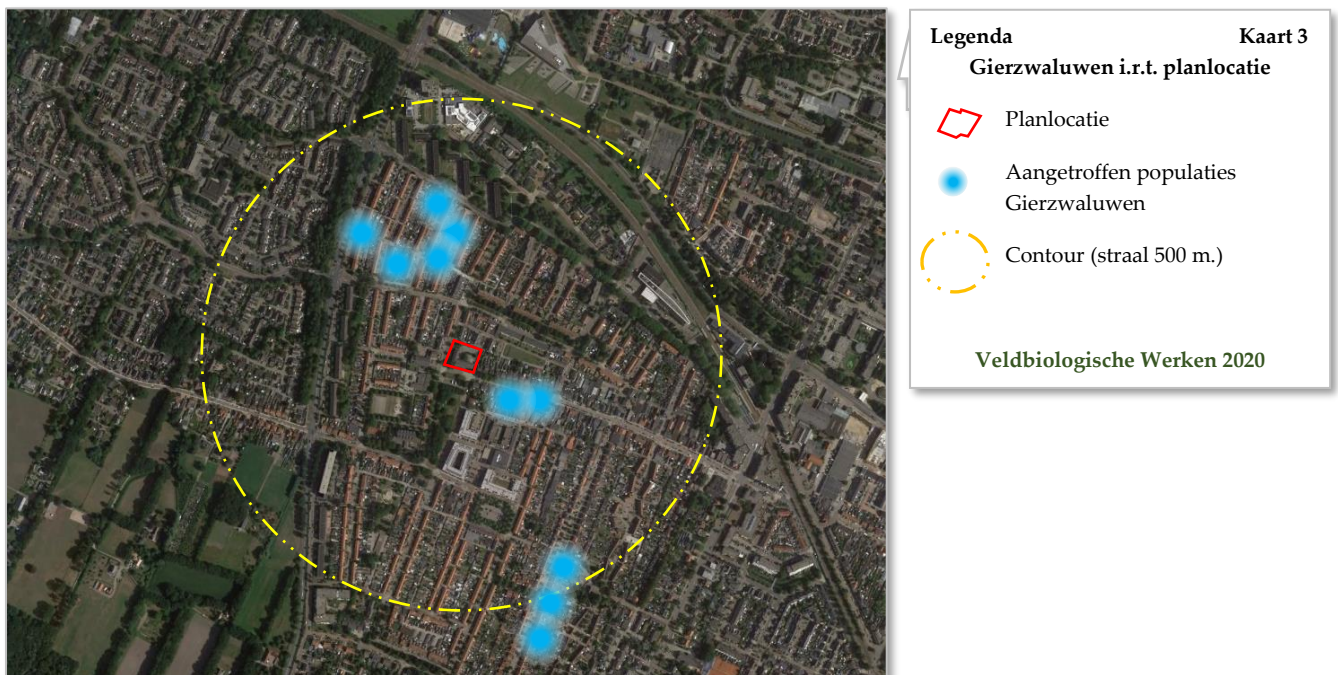

Kaart 2: Tijdens aanvullend onderzoek waargenomen locaties met Huismussen nabij plangebied Patrimonium 128, Veenendaal

4. Resultaten aanvullend onderzoek Gierzwaluw

Tijdens de aanvullende onderzoeken naar Gierzwaluw werd vastgesteld dat deze soort in de wijde omgeving van het plangebied talrijk aanwezig zijn, maar geen functioneel gebruik maakt van het plangebied. Bij de onderzoeksrondes werd vastgesteld (evenals bij Huismussen) dat Gierzwaluw in de naastliggende woonwijk voornamelijk gebruik maken van rijtjeswoningen met dakbedekking van rode dakpannen. Invliegen werd daar enkele malen waargenomen. Bij het dak van het te slopen schoolgebouw zijn echter geen invliegende Gierzwaluwen waargenomen en is evenmin nestindicerend gedrag vastgesteld. Ook bij aanvang van de vleermuisonderzoeken op 29 juni 2020 en 6 juli 2020 werd geen gedrag van Gierzwaluw bij het schoolgebouw waargenomen dat duidt op functioneel gebruik.

Hiermee is aangetoond dat de geplande ingreep in het plangebied geen negatieve effecten zal hebben op omliggende populaties van Huismussen. Een ontheffing Wet natuurbescherming t.a.v. Huismussen is niet aan de orde.

Kaart 3: Tijdens aanvullend onderzoek waargenomen locaties met Gierzwaluwen nabij plangebied Patrimonium 128, Veenendaal

5. Resultaten aanvullend onderzoek Vleermuizen

Gedurende de aanvullende onderzoeken naar Vleermuizen zijn in totaal 2 vleermuissoorten vastgesteld in en rondom het plangebied. Deze soorten betreffen: Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger.

Alleen van Gewone dwergvleermuis kon functioneel gebruik van het plangebied (schoolgebouw) worden vastgesteld (verblijfsplaats solitaire exemplaren). Deze soort wordt afzonderlijk behandeld in onderstaande paragrafen.

Laatvlieger werd een enkele maal vastgesteld als (hoog) overvliegend, waarbij de soort voornamelijk gebruik maakt van de straat ten westen van het plangebied. Foeragegedrag van Laatvlieger binnen het plangebied werd niet vastgesteld. Evenmin werd gedrag van Laatvlieger vastgesteld welke mogelijk kan wijzen op gebruik van het schoolgebouw als verblijfsplaats. De aanwezigheid van Laatvlieger kon dus niet gekoppeld worden aan functioneel gebruik van het plangebied.

5.1 Resultaten Kraamverblijf

Bij de aanvullende onderzoeken zijn geen kraamverblijfsplaatsen van Gewone dwergvleermuis. Typerend gedrag van Gewone dwergvleermuis bij kraamverblijfsplaatsen werd niet vastgesteld. Clusteren van vrouwelijke exemplaren (groepen van meerdere exemplaren) werd niet waargenomen. Evenmin werd tijdens het 2de onderzoek in de kraamperiode verandering in aanwezige aantallen Gewone dwergvleermuizen vastgesteld wat mogelijk kan duiden op 'verhuizing' van kraamverblijf binnen een netwerk van kraamverblijfsplaatsen.

Er is ook geen 'terugkeren na uitvliegen' vastgesteld, dit gedrag kan duiden op aanwezige jongen die gezoogd worden. Vrouwtjes van Gewone dwergvleermuis vliegen namelijk tijdens de kraamtijd na zonsondergang uit om te foerageren, maar keren na enkele uren terug om de jongen te zogen en daarna opnieuw uit te vliegen. Dit gedrag 'terugkeren na uitvliegen' is dus niet waargenomen. Met deze onderzoeksresultaten is aanwezigheid van kraamverblijf van Gewone dwergvleermuis redelijkerwijs uit te sluiten.

5.2 Resultaten Zomerverblijf

Bij het eerste avondonderzoek op 3 mei 2020 werd uitvliegen van een aantal (schatting ca. 5) exemplaren van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Daadwerkelijk invliegen werd echter in het aansluitende ochtendonderzoek op 4 mei 2020 niet vastgesteld. Dit heeft zeer waarschijnlijk te maken met een nachtelijke regenbui, waardoor invliegen eerder in de nacht heeft plaatsgevonden. Er werd bij het ochtendonderzoek evenwel activiteit van Gewone dwergvleermuis waargenomen, maar dit resulteerde niet in waarnemingen van daadwerkelijk invliegen. Bij het avondonderzoek op 29 mei 2020 werd wederom uitvliegen van circa 6-7 (maar minder dan 10) exemplaren van Gewone dwergvleermuis vastgesteld op dezelfde locatie van het schoolgebouw. Bij de avondonderzoeken van 29 juni 2020 en 6 juli 2020 is wederom uitvliegen vanuit dezelfde locatie van het gebouw waargenomen (geschat aantal ca. 5). Op andere plaatsen van het schoolgebouw werd geen uitvliegen vastgesteld.

Geconcludeerd kan worden dat het schoolgebouw door ten minste 5 (max. 7) exemplaren van Gewone dwergvleermuis gebruikt wordt als (zomer-)verblijfplaats.

5.3 Resultaten Paar-/baltsverblijf

Het aanvullend onderzoek naar paar-/baltsverblijf staat ingepland voor 28 augustus 2020 en 17 september 2020.

5.5 Resultaten Foerageergebied en Vliegroutes

Vastgesteld is dat binnen het plangebied wordt slechts incidenteel gefoerageerd. Bij alle onderzoeksrondes zijn met grote tussenpozen en gedurende korte momenten foeragerende individuen van Gewone dwergvleermuis waargenomen. De plaatsen waar meer foerageergedrag is waargenomen bevinden zich voornamelijk bij de zuidgevel aan de Patrimoniumlaan die verder oostwaarts aan weerszijden beplant is met hoge laanbomen. In de oost-/noordoosthoek van het plangebied en aan de westzijde zijn slecht enkele foeragerende Gewone dwergvleermuizen aangetroffen gedurende korte momenten met langere tussenpozen (> 15 minuten).

Uit deze bevindingen blijkt dat het plangebied dus geen essentieel foerageergebied vormt voor Gewone dwergvleermuis.

5.6 Resultaten Winterverblijf

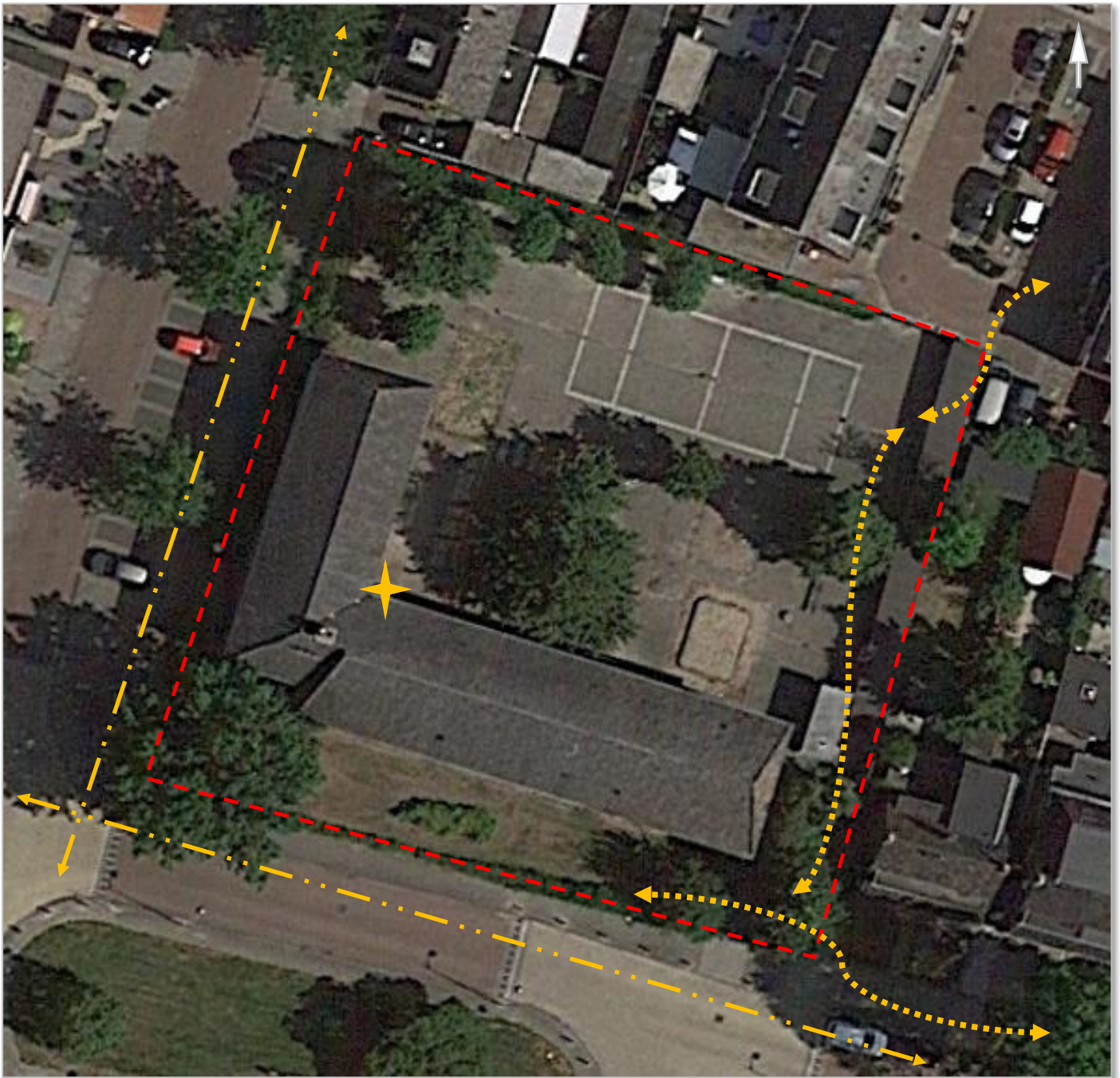
Bij de Quicksan op 26 februari 2020 werd reeds vastgesteld dat er geen toegang is voor Vleermuizen tot de binnenruimte van het schoolgebouw. Het is dus redelijkerwijs uit te sluiten dat Vleermuizen 's winters in het schoolgebouw verblijven. Wel zijn op enkele plaatsen in de gevel voldoende brede stootvoegen aanwezig die voor Vleermuizen toegang bieden tot de spouw.

Aangezien het schoolgebouw in koude periodes verwarmd wordt, is een voor winterverblijf geschikt klimaat in de spouwmuur mogelijk. Gezien het geringe aantal stootvoegen dat toegang biedt tot de spouw is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat in de spouw plaats is voor massa-winterverblijf. Veeleer is klein winterverblijf voor enkele individuen van Gewone dwergvleermuis aannemelijk. Nader onderzoek naar zwermgedrag winterverblijf is ingepland op 28 augustus en 17 september 2020.

Kaart 4 toont een samenvattende overzichtskaart van de bevindingen van het aanvullend vleermuisonderzoek.

Foto 8: Locatie aangetroffen vleermuisverblijf.

Legenda

Kaart 4

Samenvatting bevindingen aanvullend vleermuisonderzoek Patrimoniumlaan 128 te Veenendaal

- Planlocatie
- Verblijfplaats Gewone dwergvleermuis
- Foerageergebied Gewone dwergvleermuis
- Vliegrouete Gewone dwergvleermuis

Veldbiologische Werken 2020

6 Voorgenomen activiteit en effectenbeoordeling

6.1 Voorgenomen activiteit

Om de voorgenomen ingreep te realiseren voor nieuwbouw is het de planning om het bestaande schoolgebouw te slopen. Hierbij worden ook in de directe omgeving staande struiken en enkele op het schoolplein aanwezige bomen gekapt.

6.2 Planning werkzaamheden

De sloop vindt plaats na uitvoering van mitigatie- en compensatiewerkzaamheden. Realisatie van het project zal aansluitend op de sloop plaatsvinden. Specifieke data moet in overleg nog worden vastgesteld.

6.3 Effectbeoordeling en mitigatie

In onderstaande factsheet is de Effectbeoordeling en de mitigatie/compensatie opgenomen.

Zomerverblijf Gewone dwergvleermuis (klein winterverblijf Gewone dwergvleermuis)			
Beschermingsstatus Wet natuurbescherming	Gewone dwergvleermuis		
Aanwezig in het voorgenomen te slopen pand	Zomerverblijf van 5 (7) individuen Klein winterverblijf redelijkerwijs aannemelijk		
Doel	Relevante ingreep	Effect	Overtreding Wnb
Realisatie nieuwbouw	Sloop aanwezig pand	Vernietiging vaste rust- en verblijfplaats	Artikel 3.5 lid 4; vernielen of beschdigen verblijfplaatsen
			Artikel 3.5 lid 2; Opzettelijke verstoring
Effect	Art. Wnb	Maatregelen voorkomen van effecten	Maatregelen compensatie van effecten
Vernietiging vaste rust- en verblijfplaatsen	3.5 lid 4	Mitigerende maatregelen in de vorm van tijdelijke verblijfplaatsen	Plaatsing permanente verblijfplaatsen in nieuwbouw

7 Activiteitenplan sloop pand aan de Patrimoniumlaan 128 te Veenendaal

7.1 Inleiding

Op basis van de in hoofdstuk 6 beschreven effectbeoordeling, mitigatie en compensatie is in de volgende paragrafen beschreven welke maatregelen getroffen dienen te worden. Het Activiteitenplan betreft een combinatie van maatregelen en voorschriften voor de mitigerende maatregelen om de beperking (mitigatie) van negatieve effecten voor de verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis te minimaliseren.

Enkele randvoorwaarden die worden benoemd in de Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12) en gebruikt worden in het Activiteitenplan zijn:

- ✓ De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur dichter dan 50 meter bij de verblijfplaatsen opgehangen;
- ✓ De alternatieve verblijfplaatsen dienen altijd voor minimaal eenzelfde aantal Vleermuizen dezelfde functie te kunnen vervullen;
- ✓ Bij een nog niet of onvoldoende bewezen geschiktheid van een vervangende kast kan monitoring van de effectiviteit aan de orde zijn;
- ✓ Nieuwe verblijfplaatsen moeten voldoen aan de gewenningsperiode van minimaal 3 maanden.

Specifiek voor vervangende zomerverblijfplaatsen (< 10 individuen) geldt:

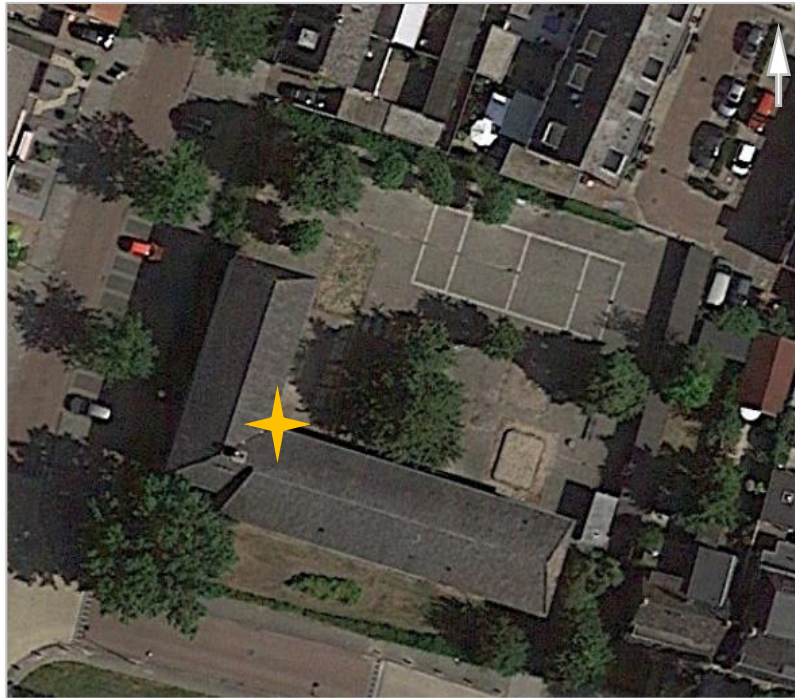
- ✓ Van Model A (advies Kennisdocument) zijn bij tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen (zonder kraamfunctie) met < 10 dieren. Veldbiologische Werken adviseert toch te kiezen voor vleermuiskasten Model C, aangezien de effectiviteit van Model A kasten niet bewezen/slecht is, terwijl Model C kasten meer ruimte bieden en door meerlaags interieur een betere variatie in microklimaat biedt. Voor locatie Patrimoniumlaan 128 worden 2 kasten van Model C geadviseerd.
- ✓ Voor tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen met < 10 dieren een gewenningsperiode kennen van minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waarin de Gewone dwergvleermuizen in staat zijn om de nieuwe verblijfplaatsen te vinden en te inspecteren omdat ze niet in winterrust zijn. Bijvoorbeeld: bij verwijdering van deze zomerverblijfplaatsen half mei 2016 moet de tijdelijke vervanging half september 2015 aanwezig zijn.

Ten aanzien van vervangende winterverblijfplaatsen:

- Voor vervanging van winterverblijfplaatsen zijn geen standaard oplossingen bekend. Dit is maatwerk. Vervangende winterverblijfplaatsen moeten altijd onder begeleiding van een gewone dwergvleermuisdeskundige bepaald worden en monitoring van de effectiviteit van de genomen maatregel kan aan de orde zijn
- Tijdelijke vervanging van winterverblijfplaatsen is niet mogelijk is: er zal niet in de winter gewerkt kunnen worden en er zal direct in permanente voorzieningen moeten worden geïnvesteerd,

7.2 Aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaats

Op onderstaande kaart (kaart 5) is de aangetroffen uit-/invliegplaats van het Vleermuisverblijf weergegeven.

Legenda **Kaart 5**

Vastgestelde verblijfplaatsen Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaats Gewone dwergvleermuis

Veldbiologische Werken 2020

7.3 Ecologisch werkprotocol

7.3.1 Voorbereidingsfase

Ongeschikt maken en of andere verstorende werkzaamheden aan of rondom het Vleermuisverblijf dienen plaats te vinden buiten de ingebruikname van de verblijfplaats. Voor (zomer-)verblijf zijn de maanden april tot en met oktober de maanden dat het verblijf in gebruik is. Zie hiervoor Tabel 4 afkomstig uit het Kennisdocument van BIJ12.

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
kraamtijd						■	■	■	■			
paartijd									■	■	■	
winterrust	■	■	■	■	■						■	■
Gebruik zomerverblijfplaatsen				■	■	■	■	■	■	■	■	■

Kwetsbare periode, geldt ook voor de bijbehorende vliegroutes en foerageergebieden

Tabel 4: Kwetsbare periode van de Gewone dwergvleermuis. (bron: Kennisdocument BIJ12)

Tijdelijke kasten

Gezien het geringe aantal aanwezige Vleermuizen wordt geadviseerd om 2 tijdelijke vleermuiskasten te plaatsen. De tijdelijke kasten dienen tijdig opgehangen te worden om aan de gewenningsperiode te voldoen. Hoewel in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis bij tijdelijke kasten voor < 10

Vleermuizen een Model A kast wordt aanbevolen, adviseert Veldbiologische Werken toch te kiezen voor een meerlaagse kast van Model C. Het betreft hier kasten van model C, meerlaags met afmeting van H 70 cm x B 50 cm x D 19,5 cm. Deze tijdelijke kasten dienen geplaatst te worden aan gevels van gebouwen in de naaste omgeving, zoals aan de kopse kant van de naastliggende rijtjeswoningen aan de noordzijde van het plangebied en aan de kopse gevel van de woning grenzend aan de oostzijde van het plangebied. Andere geschikte gevels voor vleermuiskasten ontbreken nabij de planlocatie. Hang de kasten op minimaal 3 meter hoogte en buiten bereik van eventuele predatoren (ratten, katten, etc.). Hang de kasten niet aan één en dezelfde gevel. Het ophangen van Vleermuiskasten in bomen wordt afgeraden.

Foto 9: Voorbeeld toe te passen tijdelijke vleermuiskasten Model C (Schwegler - Universeel vleermuis-zomerverblijf Kraamkast 1FTH-Grijs).

Permanente kasten

Duurzame potentiële verblijfplaatsen worden in de nieuwbouw gerealiseerd. Het betreft hier verblijfplaatsen in geschakelde inmetsele kasten. De locatie voor de geschakelde ingemetselde kast zal binnen 50 meter van de huidige invliegopening worden geplaatst na realisatie van de nieuwbouw. Op deze manier is het voor de vleermuizen gemakkelijker de invliegopening te vinden. Aangezien het plangebied volledig wordt vrijgemaakt zijn invliegopeningen vrij van ruimtelijke structuren als bomen en andere objecten die invliegen verhinderen.

7.3.2 Uitvoeringsfase

Fasering

Om aan reguliere wet- en regelgeving te voldoen en om schade aan voorkomende Gewone dwergvleermuizen te minimaliseren wordt het project in verschillende fases uitgevoerd. Hieronder is de fasering van werkzaamheden weergegeven om een indruk te geven van de geplande werkzaamheden. Hierbij is rekening gehouden met de voorgeschreven gewenningsperiodes en gevoelige periodes uit het Kennisdocument van BIJ12.

- Uitvoeren onderzoek naar aanwezigheid en ingebruikname van het gebouw door Vleermuizen. Mei – september 2020;
- Plaatsen tijdelijke voorzieningen ten aanzien van de gevonden verblijven. Juli/augustus 2021.
- Controle door een vleermuisdeskundige van het ongeschikt maken;
- Na controle of het ongeschikt maken is gelukt op korte termijn overgaan tot sloop bestaande pand.
- Realisatie nieuwbouw met permanente maatregelen. Nader te bepalen moment in 2021/2022;
- Monitoring van 1 jaar gedurende lente en zomer 2023.

Checklist

- Ongeschikt maken dient te gebeuren vanaf augustus en voorafgaand aan 1 oktober;
- Een deskundige ecoloog wordt bij de werkzaamheden betrokken om toe te zien op de werkzaamheden;
- Ongeschikt maken dient te gebeuren doormiddel van de plaatsing van exclusion flaps;
- Controle op de werking van de exclusion flaps door vleermuisdeskundige;

- De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de Zorgplicht, zoals benoemd in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat bij de uitvoering van werkzaamheden een ieder (van planontwikkelaar tot uitvoerder op de locatie) zo dient te handelen, of juist handelingen achterwege dient te laten, dat de in het wild voorkomende soorten planten en dieren daarvan geen of zo min mogelijk hinder ondervinden;
- Monitoring van 1 jaar zal plaatsvinden aangezien onvoldoende effectiviteit bekend is van permanente maatregelen ten aanzien van verblijfplaatsen.

7.4 Wettelijke belang

Een Ontheffing kan alleen worden verleend als er een geldend wettelijk belang wordt gediend. Voor het onderhavige project geldt het belang van de bescherming van Gewone dwergvleermuis. Het op dit moment schoolpand, verliest deze functie. Het schoolgebouw voldoet niet meer aan de voorwaarden gesteld voor scholen. Bij realisatie van het project wordt woonfunctie gerealiseerd. Dit ten behoeve van inbreiding van Veenendaal. Inbreiding betreft hier het als zodanig veranderen van binnenstedelijke gebruiksfuncties, waardoor buitenstedelijk geen aanspraak gedaan wordt op schaarse grond. De voorgenomen wijzigingen in het plangebied zijn dus van economisch/maatschappelijk belang. Bij de nieuwbouw worden geschikte alternatieve vaste rust/ en verblijfplaatsen voor Vleermuizen aangebracht met een duurzame levensloop.

7.5 Alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn gebonden aan de locatie. Door het niet meer voldoen aan de huidige eisen dient het pand geen verdere functie. De realisatie van voorgenomen nieuwbouw is specifiek voor deze plek ontworpen. Bij realisatie van de nieuwbouw is er geen mogelijkheid voor de instandhouding van het huidige pand.

7.6 Gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuizen worden nagenoeg overal aangetroffen waar bebouwing aanwezig is. In dorpen en steden en zo ook in Veenendaal, is het de meest algemene vleermuis. De gunstige staat van instandhouding is landelijk ongunstig/ontoereikend, maar door het treffen van voldoende mitigerende maatregelen kan deze als gunstig worden beschouwd. In het projectgebied is 1 verblijfplaats aangetroffen 5 (7) individuen. Mede gezien de home range maakt het projectgebied deel uit van de metapopulatie die zich uitstrekt over de gehele stadswijk. De gunstige staat van instandhouding wordt niet aangetast door:

- conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis het tijdig plaatsen van tijdelijke voorzieningen binnen 50-100 meter van de huidige verblijfplaats.
- het schoolpand met vleermuisverblijfplaats waar gewerkt wordt, voorafgaande aan het werk, ongeschikt te maken door het plaatsen van exclusion flaps.
- conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis voldoende nieuwe voorzieningen / verblijfplaatsen te plaatsen in de nieuwbouw.

De gunstige staat van instandhouding wordt voor overige gebouwbewonende soorten niet aangetast aangezien deze niet in relatie tot het pand zijn aangetroffen.

8. Eindoordeel in het kader van de Wet natuurbescherming

Als gevolg van de sloop van het pand aan het Patrimoniumlaan 128 te Veenendaal zal één bestaande verblijfsplaats van 5 (7) Gewone dwergvleermuizen worden vernietigd. De vernietiging van het verblijf zal plaatsvinden buiten de gevoelige periode van de soort. Mitigerende maatregelen in de vorm van tijdelijke kasten, waarbij voldaan is aan de gewenningsperiode zijn in het gebied aangebracht alvorens het bestaande verblijf ongeschikt te maken.

Bij realisatie van het nieuwbouwproject worden permanente voorzieningen ingebouwd. Dit volgens geldend kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

Tijdens het project zal op meerdere punten expertise van een vleermuisdeskundige ingeschakeld worden. Controle op de functionaliteit van de exclusion flaps dient te worden uitgevoerd alsmede een monitoring van 1 jaar na realisatie van het project.

Met in acht neming van onderliggend Activiteitenplan is geen sprake van wezenlijke negatieve invloed op de instandhouding van de soort. Er dient wel een Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de Provincie Utrecht. Deze Ontheffingsaanvraag is voor overtreding van de verbodsbepaling Artikel 3.5 lid 4.

Volgens het huidige beleid betreft de doorlooptijd van een procedure minimaal 20 weken met kans op verdere procedurevertraging en is een ontheffing maximaal vijf jaar geldig met mogelijkheid tot verlenging. Het veldonderzoek is maximaal drie jaar geldig, waarna deze dient te worden geactualiseerd indien de start van de werkzaamheden drie jaar of langer na het onderzoek, aanvangen.